NR 35

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur
[redacted]

23/3/25

TER BESLISSING
Datum
19 maart 2025

Kenmerk
DGKE-DE / 97779971

RT 0000098053

Kopie aan
[redacted]

nota
TER BESLISSING

BNC-fiche actieplan betaalbare energieprijzen

Parafenroute
[redacted]

Bijlage(n)

Aanleiding

Op 26 februari 2025 heeft de Europese Commissie (Commissie) het Actieplan voor betaalbare energieprijzen (actieplan) gepubliceerd. Bijgevoegd concept-BNC-fiche over het actieplan staat op 26 maart geagendeerd in het interdepartementale BNC-overleg en op 1 april in de CoCo. Op 4 april ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad waarna het naar het parlement zal worden verstuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om kennis te nemen van de nota en akkoord te gaan met het concept-BNC-fiche.

Kernpunten

- Het actieplan is gezamenlijk met de Clean Industrial Deal (CID) gepubliceerd. Waar de CID de strategie uitwerkt voor een duurzaam concurrentievermogen van de industrie, is het actieplan breder gericht op het verlagen van de energieprijzen voor huishoudens, bedrijven en de industrie in de EU. Voor de CID is separaat een BNC-fiche opgesteld.
- Het actieplan kondigt verschillende initiatieven en wetgevingsvoorstellen aan om energieprijzen te verlagen. Deze voorstellen zullen in de komende maanden en jaren gepubliceerd worden en dan nader geapprecieerd.

- In het BNC-fiche verwelkomt het kabinet de aangekondigde voorstellen op hoofdlijnen. Het actieplan kondigt zowel maatregelen aan die de energierekening op korte termijn kunnen verlagen, als maatregelen die structurele hervormingen naar voren halen en het energiesysteem en de interne markt voor energie verder verbeteren. Het actieplan sluit hiermee in het algemeen goed aan bij de Nederlandse inzet voor het verder versterken van de interne energiemarkt, opschaling van eigen schone energieproductie, energiebesparing, flexibiliteit en het verminderen van risicovolle strategische afhankelijkheden. Daarnaast wil het kabinet energiekosten niet significant uit de pas laten lopen met buurlanden en goede randvoorwaarden creëren voor de verduurzaming van de industrie.

Toelichting

- Het kabinet verwelkomt de aankondiging van de Commissie om met aanbevelingen te komen over nettarieven, gericht op het flexibeler energieverbruik, sterkere harmonisatie en het waarborgen van het gelijke speelveld. Daarnaast zal de Commissie toelichten hoe lidstaten publiek middelen kunnen gebruiken om netwerkkosten te verlagen, bijvoorbeeld door kosten over een langere periode te verdelen. Dit sluit aan bij beleidsopties in het Interdepartementaal Beleidsonderzoek Bekostiging Elektriciteitsinfrastructuur. De kabinetsreactie op dit rapport volgt gelijktijdig met de Voorjaarsnota.
- De Commissie wil met een leidraad komen om langetermijncontracten en *Power Purchase Agreements* (PPA) te bevorderen en tweezijdige *contracts for difference* effectief te ontwerpen. Het kabinet zal zich ervoor inzetten dat de uitwerking hiervan zo goed mogelijk aansluit op de Nederlandse plannen in het kader van de uitvoering van het EU-elektriciteitsmarktdesign en het in samenhang verbeteren van de lange termijn investeringszekerheid voor ontwikkelaars van duurzame energieprojecten en die van (industriële) afnemers.
- Het kabinet heeft een positieve grondhouding ten opzichte van de inrichting van een *Gas Market Task Force* en een stakeholderconsultatie rondom de werking van de groothandelsmarkt voor aardgas. Daarbij zal het kabinet zeer kritisch blijven op mogelijke voorstellen die vergaande impact hebben op de goede werking van de groothandelsmarkt voor gas. Het kabinet steunt het streven om de onderhandelingsmacht van de EU bij de inkoop van geïmporteerd gas te versterken, maar blijft kritisch op maatregelen die de mededinging op Europees niveau kunnen verstoren.
- De Commissie kondigt aanbevelingen aan lidstaten aan om de ruimte te benutten binnen de Richtlijn energiebelastingen om belastingen op elektriciteit te verlagen. Dit kan een positief effect hebben op de energierekening en kan elektrificatie stimuleren, maar hier zal breder moeten worden gekeken naar de relatieve prijs van elektriciteit ten opzichte van gas, de budgettaire derving, hoe deze gedekt moet worden en wat daarvan per saldo het effect is op verschillende huishoudens en bedrijven.
- Het kabinet verwelkomt de aankondiging van de Commissie om in het kader van een *Grids Package* met wetgevingsvoorstellen te komen ter bevordering van een sterker grensoverschrijdende geïntegreerde planning en uitvoering van projecten, vooral met betrekking tot interconnecties, en

de ontwikkeling van een effectief kostenverdelingsmechanisme voor projecten.

- Het kabinet ondersteunt de initiatieven van de Commissie om vergunningverlening verder te versnellen, met inachtname van het belang van natuur- en milieubescherming.
- Het kabinet verwelkomt het streven van de Commissie om de ontwikkeling en uitrol van SMRs in Europa te versnellen en het zogenaamde "PINC-rapport" (Nuclear Illustrative Programme) bij te werken.
- Het kabinet verwelkomt de aangekondigde initiatieven voor de integratie van de Europese elektriciteitsmarkt en ter bevordering van elektrificatie.